

No. 406 L-LM**Ministeriële Kennisgeving**

van 16 November 1948, Staf van de Adjudant-generaal,
Afdeling A 1, Bureau „Onderscheidingen”, Nr. 503.

Mobilisatie-Oorlogskruis.

Bij Koninklijk Besluit van 11 Augustus 1948, nr. 52, is ingesteld het „Mobilisatie-Oorlogskruis” en is het volgende bepaald.

Artikel 1

Ingesteld wordt het „Mobilisatie-Oorlogskruis”.

Artikel 2

De machtiging tot het dragen van het „Mobilisatie-Oorlogskruis” wordt door of namens de betrokken Minister verleend aan:

A. Militairen en oud-militairen in dienst van het Koninkrijk der Nederlanden, behorende of behoord hebbende tot de Koninklijke Marine, de Koninklijke landmacht, het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger en de Troepen in Suriname en Curaçao, die in werkelijke dienst zijn geweest;

a. voor wat Nederland betreft;

1°. in het tijdvak na 6 April 1939 en vóór 20 Mei 1940 gedurende tenminste 6 maanden,

2°. in het tijdvak na 9 Mei 1940 en vóór 19 Mei 1940 buiten het vijandelijke of door de vijand bezette gebied;

b. voor wat Nederlandsch-Indië betreft:

1°. in het tijdvak na 9 Mei 1940 en vóór 9 Maart 1942 gedurende tenminste 6 maanden, of

2°. in het tijdvak na 7 December 1941 en vóór 9 Maart 1942 buiten het vijandelijke of door de vijand bezette gebied;

c. voor wat Suriname betreft in het tijdvak na 9 Mei 1940 en vóór 5 Mei 1945 gedurende tenminste 6 maanden;

d. voor wat Curaçao betreft in het tijdvak na 30 Augustus 1939 en vóór 5 Mei 1945 gedurende tenminste 6 maanden;

e. voor wat elders ter wereld betreft in het tijdvak na 30 Augustus 1939 en vóór 3 September 1945 gedurende tenminste 6 maanden;

B. Nederlanders of Nederlandse onderdanen:

- a. die in het tijdvak na 30 Augustus 1939 en vóór 3 September 1945 gedurende tenminste 6 maanden hebben dienst gedaan aan boord van een zeeschip, varende onder Nederlandse vlag, dat zich bevond buiten de feitelijke macht van een vijandelijke mogendheid of van een mogendheid, welker gebied ingevolge het Koninklijk Besluit van 27 Maart 1941 (*Staatsblad* Nr. B 30) met vijandelijk gebied was gelijkgesteld, voorzover zij het Nederlands belang hebben gediend;
- b. deel uitmakende van vliegtuigbemanningen der Nederlandse Burger-Luchtvaart onder Nederlands dan wel geallieerd beheer, die gedurende het tijdvak na 30 Augustus 1939 en vóór 3 September 1945 gedurende tenminste 6 maanden hebben dienst gedaan aan boord van een vliegtuig, hetwelk zich bevond buiten de feitelijke macht van een vijandelijke mogendheid, of van een mogendheid, welker gebied ingevolge het Koninklijk Besluit van 27 Maart 1941 (*Staatsblad* Nr. B 30) met vijandelijk gebied was gelijkgesteld, voorzover zij het Nederlands belang hebben gediend;

C. Nederlanders of Nederlandse onderdanen, niet vallende onder het gestelde in sub A of B, die gedurende de oorlog militaire werkzaamheden in het belang van het Koninkrijk hebben verricht;

voorzover zij in alle opzichten een goede plichtsbetrachting en goed gedrag hebben betoond en overigens niet reeds gerechtigd zijn tot het dragen van het bij het Koninklijk Besluit van 6 Januari 1948 (*Staatsblad* Nr. I 6) opnieuw vastgesteld Oorlogs-Herinneringskruis.

Waar in het voorgaande lid een bepaalde diensttijd wordt geëist behoeft deze niet onafgebroken te zijn geweest.

Artikel 3

Aan de nabestaanden van de in artikel 2 bedoelde personen kan door of namens de betrokken Minister een verklaring worden afgegeven, dat aan voornoemde personen bij leven de machtiging tot het dragen van het „Mobilisatie Oorlogskruis” zou zijn verleend.

Artikel 4

Tegen overlegging van de machtiging, bedoeld in artikel 2 of de verklaring, bedoeld in artikel 3, kan op nader door de Ministers, belast met de uitvoering van dit besluit, te bepalen wijze het „Mobilisatie-Oorlogskruis” worden aangeschaft.

De aanschaffingskosten blijven voor rekening van belanghebbers. *)

Artikel 5

De hiervoor genoemde termijnen zijn niet vereist voor hen, die in een der voormelde tijdvakken door een dienstongeval om het leven zijn gekomen, dan wel voor de dienst ongeschikt zijn verklaard.

Artikel 6

Het versiersel van het „Mobilisatie-Oorlogskruis” bestaat uit een vierarmig bronzen kruis, waarvan de armen gevormd worden door facetvormig geslepen zwaardpunten. Tussen de armen van het kruis bevinden zich diagonaalsgewijs gekruist twee stormdolken met de punten naar boven gericht. Op deze dolken rust een helm, omgeven met een lauwerkrans. Als komende uit het hart van het kruis, bevindt zich tussen de kruisarmen een cirkelvormige uitstraling. De lengte der kruisarmen is 21 mm en de grootste breedte is 13 mm. De lengte der dolken is 29 mm, de breedte van het lemmet is $2\frac{1}{2}$ mm en de breedte van de heftknop is 4 mm. De achterzijde van het kruis draagt de tekst „Den Vaderlant ghetrouwe” en heeft in het midden een cirkel, die over de helft der kruisarmen valt. De cirkel is begrensd door de achterzijde van de uitstraling en is hol. Het kruis is bevestigd op een paarszijden lint van 26 mm met in het midden een 6 mm brede verticale oranje baan. In opgemaakte vorm bedraagt de breedte van het lint 46 mm.

Artikel 7

Het is aan hen, die zijn gerechtigd tot het dragen van het „Mobilisatie-Oorlogskruis” vergund een kruis van verkleind model onder aan het lint, dan wel het lint alleen te dragen.

Artikel 8

In bijzondere gevallen kan door of namens de betrokken Minister de in artikel 2 bedoelde machtiging tot het dragen van het „Mobilisatie-Oorlogskruis” tijdelijk of blijvend worden ontnomen aan hen, die zich dit herinneringsteken niet langer waardig tonen.

Artikel 9

Dit besluit treedt in werking op de dag, volgende op die van zijn afkondiging in het *Staatsblad*.

3

*) deze bedragen : f. 2,75 voor het model-draagkruis met baton, franco thuis (prijs vastgesteld door het Ministerie van Oorlog).

4. De eis „in alle opzichten een goede plichtsbetrachting en een goed gedrag hebben betoond” moet worden verstaan als volgt:

- a. Hij, die tot een (niet krijgstuuchtelijke) vrijheidsstraf is veroordeeld komt niet voor toekenning van het „Mobilisatie-Oorlogskruis” in aanmerking, tenzij zes maanden sedert zijn verlopen en betrokkene sindsdien van goed gedrag is geweest;
- b. Indien betrokkene tot een voorwaardelijke straf is veroordeeld komt hij niet eerder voor het „Mobilisatie-Oorlogskruis” in aanmerking dan nadat de gestelde proeftijd zonder het in werking treden van de opgelegde vrijheidsstraf is verlopen.
Indien tengevolge van niet voldoening aan de bij het vonnis gestelde voorwaarden de straf ten uitvoer wordt gelegd, zal het „Mobilisatie-Oorlogskruis” niet worden toegekend dan nadat zes maanden zijn verlopen sedert de invrijheidstelling van betrokkene en deze sindsdien van goed gedrag is geweest.
- c. Het vorenstaande dient aldus te worden opgevat, dat betrokkene in ieder geval gedurende het tijdvak waarover het „Mobilisatie-Oorlogskruis” wordt toegekend een goed gedrag en een goede plichtsbetrachting moet hebben getoond.
- d. Indien betrokkene niet valt onder het boven bepaalde doch zijn gedrag en/of plichtsbetrachting gedurende geruime tijd van ongunstige aard is geweest wordt over de toekenning van het „Mobilisatie-Oorlogskruis” nader beslist door het Comité.

De Ministers van Oorlog, van Marine, van Overzeese Gebiedsdelen, van Verkeer en Waterstaat, van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening en van Binnenlandse Zaken zijn, ieder voor zoveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk zal worden geplaatst in het *Staatsblad*.

Uitvoeringsbepalingen.

1. Met het verlenen van de in de artikelen 2 en 3 van het besluit bedoelde machtiging tot het dragen van het „Mobilisatie-Oorlogskruis” aan buiten Indonesië, Suriname en de Nederlandse Antillen op het moment der aanvraag woonachtige personen is namens de betrokken Ministers belast een Comité bestaande uit oud-militairen of militairen van de Koninklijke Landmacht, de Koninklijke Marine, het Koninklijk Nederlandsch-Indonesisch Leger, van een oud-gezagvoerder der Koopvaardij en van een oud-gezagvoerder der burgerluchtvaart.

2. Ter verkrijging van de in artikel 2 bedoelde machtiging tot het dragen van het „Mobilisatie-Oorlogskruis” dient een aanvraagformulier van bijgaand model te worden ingevuld en ingediend bij de secretaris van het Comité in punt 1 bedoeld. De aanvraagformulieren zijn gratis bij deze secretaris verkrijgbaar. Het adres van deze secretaris is:

„Secretaris van het Comité betreffende het Mobilisatie-Oorlogskruis”, Bleyenburg 38 te 's-Gravenhage. Aan dit adres dienen ook de ingevulde aanvraagformulieren te worden gezonden.

Evengenoemde secretaris zendt, voor zover dit volgens het oordeel van het Comité nodig is, de daarvoor in aanmerking komende ingevulde formulieren aan de gemeentesecretarie in Nederland, alwaar de betrokkene laatstelijk was geregistreerd. Nadat het ingevulde formulier door het gemeentebestuur is gecontroleerd en voorzien van een verklaring inzake het gedrag van betrokkene, wordt het weder teruggezonden aan de secretaris van het in punt 1 genoemde Comité.

Het Comité beslist op de aanvraag en stelt aanvrager met zijn beslissing in kennis.

Ter verkrijging van de in artikel 3 van het besluit bedoelde verklaring door nabestaanden wordt gehandeld als op boven aangegeven wijze.

3. De tijd, verlopen tussen ontsnapping uit vijandelijk of door de vijand bezet gebied tot aan het tijdstip van aanvaarding ener functie wordt niet beschouwd als dienstitijd.

